

Til lovforslag nr. L 112. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 7. december 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik

(Ændring af rådigheds- og sanktionsregler m.v.)

[af socialministeren (Henrik Dam Kristensen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Ændringsforslag nr. 1-5 og 7 er stillet af Det Konservative Folkeparti, og ændringsforslag nr. 6 er stillet af socialministeren.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. november 2000 og var til 1. behandling den 17. november 2000. Lovforslaget blev efter 1. behandling henviset til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, KF, DF og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkeparti finder det positivt, at kommunerne nu skal nedsætte eller helt fratage den ledige kontanthjælpen ved hel eller delvis udeblivelse fra tilbud om arbejde eller aktivering. Det skaber mere ensartethed i de kommunale afgørelser. Dansk Folkeparti finder, at der skal tages betydelige hensyn til arbejdsmarkedets behov ved valg af aktivering. De ledige skal motiveres til at møde op ved at målrette og opkvalifi-

cere aktiveringstilbudene, således at de meget store ressourcespild, der er i øjeblikket, kan undgås. Dansk Folkeparti finder i øvrigt, at der ligger for mange muligheder for forskelligartede kommunale skøn i de regler, der giver gyldig grund til udeblivelse fra aktivering. Ligeledes skal de krav om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, som er gældende for forsikrede ledige, også gælde for kontanthjælpsmodtagere. Derfor støtter Dansk Folkeparti de ændringsforslag, der er stillet af Det Konservative Folkeparti. Alt i alt indebærer lovforslaget en del opstramminger, som muliggør, at flere kontanthjælpsmodtagere kommer ud på arbejdsmarkedet. Dansk Folkeparti forventer derfor, at lovforslagets forudsætninger om mindre offentlige udgifter opfyldes.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, CD og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af socialministeren stillede ændringsforslag, men vil ved 2. behandling stemme imod de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil ved 2. behandling stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil ved 2. behandling stemme imod de stillede ændringsforslag.

Enhedslisten er enig i, at man skal stå til rådig-

hed for arbejdsmarkedet. Men Enhedslisten finder det forkasteligt, at kontanthjælpsmodtagere tvinges til at arbejde uden at få løn for det. Ingen modtagere af kontanthjælp synes, at det at være henvist til landets laveste forsørgelsesniveau med de største grader af kontrol og dyneløfteri er en lykkelig situation. De, der er på kontanthjælp, er det af nød. Skærpelse af sanktionerne vil forøge den sociale marginalisering og fattigdommen. Resultaterne bliver i værste fald husvildhed, stigende kriminalitet, brudte familier og flere anbragte børn. At behandle mennesker, der har brug for støtte og omsorg, så de kan forbedre deres personlige og faglige kvalifikationer, med diverse straffeforanstaltninger er ikke alene upædagogisk, men også i strid med almindelig humanistisk og solidarisk tankegang.

Frihed 2000 var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og KRF):

1) Før det under *nr. 1* foreslåede § 13, stk. 3, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. En ledig, der modtager hjælp alene på grund af ledighed, skal kunne overtage arbejde ved arbejdstids begyndelse dagen efter, at arbejdet er blevet formidlet af kommunen eller af arbejdsformidlingen.«

[Udvidelse af rådighedsbegrebet]

2) Det under *nr. 1* foreslåede § 13, stk. 3, nr. 3, affattes således:

»3) den samlede daglige transporttid overstiger 3 timer med offentlige transportmidler eller 4 timer, hvis den ledige bor i et område, hvor det er nødvendigt med længere transporttid end sædvanligt.«

[Præcisering af kravene til den daglige transporttid]

3) Før det under *nr. 1* foreslåede § 13, stk. 4, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 02. Et rimeligt tilbud om arbejde omfatter beskæftigelse inden for den lediges faglige område samt alt arbejde uden for den pågældendes faglige område, som den pågældende kan varetage. Arbejdet er også rimeligt, hvis den ledige kan varetage beskæftigelsen efter et kortere uddannelsesforløb, og hvis den pågældende får tilbudt den fornødne uddannelse i forbindelse med formidlingen.«

[Uddybning af begrebet rimeligt tilbud om arbejde]

4) *Nr. 3* affattes således:

»3. Efter § 13 indsættes før overskriften:

»§ 13 a. For en person, der modtager hjælp efter § 11 alene på grund af ledighed, er det en betingelse, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder ved at søge arbejde inden for alle områder, hvor personen kan varetage et job. Derudover skal den ledige deltage i kurser og andre tilbud, der øger mulighederne for at få arbejde. Den ledige skal søge arbejde med fuld sædvanlig arbejdstid og på den måde, der er sædvanlig inden for det pågældende område.«

[Uddybning af kravene til jobsøgning]

5) Efter *nr. 3* indsættes som nyt nummer:

»01. Efter det foreslåede § 13 a indsættes som ny paragraf:

»§ 13 b. Kommunen skal undersøge og vurdere rådigheden hos en person, der modtager hjælp alene på grund af ledighed, hvis der opstår tvivl, om den pågældende står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Stk. 2. Kommunen skal vurdere rådigheden, når den pågældende 2 gange har meldt sig syg i forbindelse med formidling af arbejde, tilbud om aktivering, afholdelse af informationsmøder m.v. Rådighedsvurderingen skal herefter foretages hver gang, den pågældende melder sig syg i forbindelse med de nævnte aktiviteter, indtil den pågældende dokumenterer at have haft beskæftigelse i mindst 26 uger eller i en tilsvarende periode har udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang.

Stk. 3. Ved rådighedsvurderingen skal kommunen sikre sig, at den pågældende gør en indsats for at komme ud af ledigheden ved at søge arbejde og ved at deltage i kurser og andre til-

bud, der øger mulighederne for at få arbejde, bl.a. ved jobsøgning.

Stk. 4. Kommunen skal skriftligt meddele den pågældende resultatet af vurderingen, hvis den pågældende ikke anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, eller hvis kommunen giver den pågældende en frist til at vise sin fortsatte tilknytning til arbejdsmarkedet.

Stk. 5. Kommunen skal notere, at der er foretaget en vurdering og resultatet af denne.««
[Indførelse af en rådighedsvurdering]

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, DF, CD, RV og KRF):

6) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 22 ændres »§ 13, stk. 5« til: »§ 13, stk. 6«.«

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og KRF):

7) I den under *nr. 7* foreslåede ændring af § 39, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Kommunen skal desuden nedsætte hjælpen,

hvis en person eller dennes ægtefælle, der modtager hjælp alene på grund af ledighed, ikke opfylder rådighedskravene.«

[Nedsættelse af kontanthjælp, når rådighedskravene ikke er opfyldt]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-5 og 7

Ændringsforslagene medfører, at der stilles samme rådighedskrav til kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, som til ledige dagpengemodtagere.

Til nr. 6

Ændringsforslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, hvor der indsættes et nyt stykke i § 13 i lov om aktiv social politik. Ændringsforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Jørn Pedersen (S) Inger Bierbaum (S) Karen J. Klint (S) Frederik Nørgaard (S)

Grete Schødt (S) Villy Søvndal (SF) fmd. Yvonne Herløv Andersen (CD) Anders Samuelson (RV)

Jette Gottlieb (EL) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Tove Fergo (V)

Eva Kjer Hansen (V) Pia Christmas-Møller (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)

Aase D. Madsen (DF) Tove Videbæk (KRF)

Frihed 2000 havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64	*	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43	*	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	**	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13		Frihed 2000 (FRI)	4
Dansk Folkeparti (DF)	10		Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8		Uden for Partierne (UP)	4

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 112

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Høringssvar
3	Spm. 1 om kommentar til de indkomne høringssvar, til socialministeren
4	Spm. 2 om begrundelsen for, at lovforslaget indfører lempeligere rådighedskrav til kontanthjælpsmodtagere end til forsikrede ledige, til socialministeren
5	Svar på spm. 1 om kommentar til de indkomne høringssvar, fra socialministeren
6	Spm. 3 om bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, hvorefter der stilles ens rådighedskrav til ledige dagpengemodtagere og til kontanthjælpsmodtagere, til socialministeren
7	Svar på spm. 2 om begrundelsen for, at lovforslaget indfører lempeligere rådighedskrav til kontanthjælpsmodtagere end til forsikrede ledige, fra socialministeren Svar på spm. 3 om bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, hvorefter der stilles ens rådighedskrav til ledige dagpengemodtagere og til kontanthjælpsmodtagere, fra socialministeren
8	Ændringsforslag fra socialministeren
9	Udkast til betænkning